

เศรษฐกิจยูโรโซน...มีแนวโน้มฟื้นตัวท่ามกลางความเสี่ยง (ตอนที่ 4/4)

เศรษฐกิจยูโรโซนค่อยๆ ส่งสัญญาณฟื้นตัว สะท้อนจากดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจสำคัญหลายตัว และอันดับความน่าเชื่อถือตราสารทางการเงินของหลายประเทศในภูมิภาคที่ปรับตัวดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเปราะบางจากสถานะทางการเงินของหลายประเทศ โดยเฉพาะยอดหนี้สาธารณะต่อ GDP ซึ่งยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง รวมทั้งแรงกดดันจากการจ้างงานที่ซบเซา และเงินยูโรที่แข็งค่าขึ้นล้วนเป็นอุปสรรคเศรษฐกิจที่ต้องแก้ไข เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายและการลงทุน

ยูโรโซน : เศรษฐกิจมีสัญญาณฟื้นตัวแต่ยังอยู่ในภาวะไม่แน่นอน

ขนาดตลาด	สหภาพยุโรป (European Union : EU) มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในโลก คิดเป็นสัดส่วนรวม 24% ของเศรษฐกิจโลก (เยอรมนีมีขนาดใหญ่อันดับ 1 คิดเป็นราว 20% ของเศรษฐกิจ EU ขณะที่ฝรั่งเศสมีขนาดใหญ่อันดับ 2 คิดเป็นราว 15%) ทั้งนี้ ไทยส่งออกไป EU คิดเป็นสัดส่วน 10% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด
โอกาส	
ศักยภาพในการใช้จ่าย	แม้มีสัญญาณการฟื้นตัว แต่ความไม่แน่นอนทำให้ประชาชนชะลอการใช้จ่าย
- การจ้างงาน	☹️ อัตราว่างงานอยู่ในระดับสูงแต่มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยจาก 10.7% ในเดือนมกราคม 2557 เหลือ 10.6% ในเดือนกุมภาพันธ์ (25.9 ล้านคน) โดยสเปนมีอัตราว่างงานสูงที่สุดอยู่ที่ 25.6% ทั้งนี้ ปัจจุบันหลายประเทศในภูมิภาคยังต้องเผชิญกับปัญหาการว่างงานอย่างรุนแรงของประชากรวัยหนุ่มสาว (อายุ 15-24 ปี) โดยเฉพาะประเทศที่ประสบวิกฤตการเงินอย่างสเปนและอิตาลีซึ่งมีอัตราว่างงาน 53.6% และ 42.3% ตามลำดับ
- ความมั่งคั่ง	☺️ ตลาดหุ้นปรับตัวสูงขึ้นจากช่วงเกิดวิกฤตการเงิน โดย DAX Index ของเยอรมนี ขยายตัวสูงกว่า 90% จาก 5 ปีที่ผ่านมา และเป็นระดับที่สูงกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤตราว 20% ทั้งนี้ แม้อัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้ความต้องการใช้จ่ายมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นตาม แต่คนยุโรปถือหุ้นเป็นทรัพย์สินต่ำกว่า 10% ปัจจัยดังกล่าวจึงอาจไม่กระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากนัก ขณะที่อัตรารอออม (Saving Rate) ของยูโรโซนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤตเล็กน้อย โดยอยู่ที่ 13% ในไตรมาส 4 ปี 2556 เทียบกับช่วงก่อนเกิดวิกฤตที่ราว 14-15%
- การใช้จ่ายของผู้บริโภค	☺️ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังต่ำกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤตการเงิน โดยดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (Consumer Confidence Index) ของยูโรโซนเพิ่มขึ้นจาก -9.3 ในเดือนมีนาคม 2557 เป็น -8.7 ในเดือนเมษายน ซึ่งยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากการจ้างงานที่ซบเซา ประกอบกับความไม่แน่ใจที่จะเกิดภาวะเงินฝืดในอนาคต ส่งผลให้ภาคครัวเรือนเลื่อนการใช้จ่ายออกไป
การฟื้นตัวของการผลิต	ภาคการผลิตที่ขยายตัวซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อาจยังเผชิญความเสี่ยงจากปัญหาสภาพคล่อง
- ปริมาณการผลิต	☺️ ดัชนีภาคการผลิตและบริการของยูโรโซนมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 53.1 (สูงกว่า 50 ถือว่าขยายตัว) ในเดือนมีนาคม 2557 เป็น 54.0 ในเดือนเมษายน อย่างไรก็ตาม โครงการลงทุนใหม่ยังชะลอเพื่อคชู่ศทางการฟื้นตัว โดยอัตรารอลงทุน (Investment Rate) ใน EU และยูโรโซนไตรมาส 4 ปี 2556 อยู่ที่ 7.9% และ 8.4% เทียบกับช่วงก่อนเกิดวิกฤตอยู่ที่ราว 9-10%
- สภาพคล่องของธุรกิจ	☺️ ภาคธุรกิจยังมีความเสี่ยงจากปัญหาขาดสภาพคล่อง เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่กว่า 70% พึ่งพาแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน ขณะที่สถานะทางเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนส่งผลให้อัตราการปล่อยกู้ของสถาบันการเงินยังอยู่ในระดับต่ำและไม่เพียงพอต่อความต้องการกู้เงินที่เพิ่มขึ้นมาก ข้อมูล Bank Lending Survey (BLS) ที่จัดทำโดยธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) ระบุว่า Net Corporate Loan Demand (คิดจากผลต่างของเปอร์เซ็นต์ของจำนวนธนาคารพาณิชย์ที่ระบุว่าความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นกับเปอร์เซ็นต์ของจำนวนธนาคารพาณิชย์ที่ระบุว่าความต้องการสินเชื่อลดลง) ไตรมาส 1 ปี 2557 อยู่ที่ 2% ของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด จาก -11% ในไตรมาส 4 ปี 2556 ซึ่งเป็นบวกครั้งแรกตั้งแต่ไตรมาส 2 ปี 2554 สะท้อนความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้น
ปัจจัยที่ต้องจับตามอง	
	☹️ อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง โดยอยู่ที่ 0.7% ในเดือนเมษายน 2557 ซึ่งต่ำกว่า 1% ติดต่อกันเป็นเดือนที่ 7 (ECB กำหนดไว้ที่ 2%) ปัจจัยดังกล่าวประกอบกับเงินยูโรที่แข็งค่าขึ้น และการชะลอการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ ส่งผลให้มีความเป็นไปได้ที่ยูโรโซนจะประสบภาวะเงินฝืด (Deflation) อันนำไปสู่ภาวะชะงักงันของเศรษฐกิจดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นกับญี่ปุ่นในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา หรือที่เรียกว่าช่วง Lost Decades ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวอาจผลักดันให้ ECB ดำเนินมาตรการ Quantitative Easing (QE) ในรูปแบบ Private QE ซึ่งเน้นการซื้อตราสารทุนที่มีสินทรัพย์หนุนหลัง (Asset-backed Securities : ABS) จากธนาคารพาณิชย์ ในช่วงเดือนกันยายน 2557 ซึ่งถือเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยกู้มากขึ้น เนื่องจากสามารถแปลงสินเชื่อที่ให้แก่ SMEs เป็น ABS แล้วขายให้ ECB ได้ อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์บางส่วนมองว่าหากสถานการณ์ยังไม่ดีขึ้น ECB อาจจำเป็นต้องดำเนินมาตรการ QE เต็มรูปแบบ หรือ Public QE ซึ่งเป็นการเข้าซื้อพันธบัตรรัฐบาลควบคู่ไปด้วย

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด